

in dit nummer

VAN DE REDACTIE
Een jaar na Marrakesh / 2

BRUSSEL
Sven Gatz, de eerste minister
van meertaligheid / 3

GESCHIEDENIS
De drie levens van
Etienne Davignon / 6

OPINIE
Paars-Groen of Paars-Geel? / 7

BUITENLAND
De Maltese Valk / 8

BOEKEN
De wenende commissaris / 10

ANALYSE
Canada na de verkiezingen / 11

LVV
Uitnodiging
nieuwjaarsreceptie / 12

Tijd voor een nieuw feminisme

Het Liberaal Vlaams Verbond (LVV) organiseerde een debat met als onderwerp "Tijd voor een nieuw feminisme? De tweespalt tussen ideologie en Darwin". Vertrekpunt voor het debat was het nieuwe boek van gekend Darwiniste Dr. **Griet Vandermassen**.

Zijn verschillen tussen mannen en vrouwen het resultaat van conditionering of zijn ze biologisch-evolutionair van aard? Vandermassen gelooft in het laatste. Daarover schreef zij reeds twee boeken: 'Darwin voor Dames' en 'Dames voor Darwin'. Daarin klaagt zij onder meer aan dat feministen het idee dat sekseverschillen een biologische oorsprong hebben, als een

groot taboe beschouwen, en ze schuwt ook straffe taal niet: feministen lijden aan ideologische blindheid als ze nog aanhangers blijven van de theorie van de conditionering, en overweldigend wetenschappelijk bewijs uit biologische hoek negeren.

Volgens LVV-bestuurslid en moderator van het debat **Thibault Viaene** is het debat fundamenteel en dient het de liberale beweging aan het denken te zetten. Open Vld-kamerlid **Goedele Liekens** en nieuw voorzitter van JongVld **Tesse Minnens** zorgden voor de nodige balans in de discussie.

Een jaar na Marrakesh

Op 8 december 2018 om 20 uur vergaderde voor het laatst een voltallige Belgische regering met een meerderheid in het parlement. Sindsdien is er geen federale regering meer geweest die België op een normale manier wist te besturen. De bewuste ministerraad duurde een half uur, genoeg om de N-VA-ministers te doen besluiten dat ze niet langer in een regering thuishoorden die straks voor de Verenigde Naties het Marrakeshpact zou gaan verdedigen. Dat pact zinde de N-VA al lange tijd niet omdat het de deuren wijd openzet voor een ongecontroleerde migratie. Premier Michel nam akte van het vertrek van de N-VA, ging voort met een minderheidskabinet en trok naar Marrakesh om het migratiepact goed te keuren.

De doorstartregering-Michel hinkte naar de verkiezingen van 26 mei 2019. Zowel de N-VA die het kabinet opblies, als de andere partners van de Zweedse coalitie beten in het zand. De kiezer had duidelijk geen hoge pet op van dat stelletje ruziemakers in de Wetstraat. Wie de laatste peilingen bekijkt, moet vaststellen dat er nog niet veel is veranderd. Integendeel.

Snel na de verkiezingen werden de regionale regeringen in Brussel, Vlaanderen en Wallonië gevormd. De onderhandelingen voor een federale regering hebben tot diep in deze eindejaarsdagen nog tot niets geleid. Zullen we moeten wachten tot Pasen?

De moeilijke federale regeringsvorming brengt ons onvermijdelijk bij de vraag naar het voortbestaan van het Belgisch model. De toekomst van België hangt als een dreigend onweer over de aanslepende federale regeringsvorming. En het is, zoals al vele malen in de Belgische politieke geschiedenis, nog eens bewezen dat het koppelen

“Indien men België nog enige kans op voortbestaan wil geven, kunnen ernstige gesprekken tussen Wallonië en Vlaanderen niet langer voor zich uit worden geschoven”

van staatsvormingen aan regeringsonderhandelingen geen goed plan is. Indien de regeringsonderhandelingen tot nieuwe verkiezingen leiden, zal de situatie mogelijk nog moeilijker worden. Laten we daarom niet langer rond de hete pap draaien: Vlaanderen en Wallonië gaan verschillende wegen uit.

Indien men België nog enige kans op een voortbestaan wil geven, kunnen ernstige gesprekken tussen Wallonië en Vlaanderen niet langer voor zich uit worden geschoven. Zoniet zullen de extremen sterker worden en zowel Vlaanderen als Wallonië in het isolement duwen.

In een open geest zal de hervorming van de Belgische instellingen op tafel moeten komen, met een duidelijk financieel plaatje en voldoende solidariteit. Sinds de verkiezingsdag van 26 mei is het zo klaar als pomppwater dat het politiek gewicht naar de gewesten en gemeenschappen is verschoven. In die gesprekken tussen Vlaanderen en Wallonië is het bovendien van levensgroot belang ook de Brusselaars een rechtmatige plaats te geven. Brussel zal in welke staatkundige constructie ook, dé motor van de huidige Belgische invloedssfeer blijven. Het heeft geen zin meer om nog over een speciaal statuut voor de hoofdstad te praten. Die

halte is lang gepasseerd. De Brusselaars zijn goed op weg om een eigen gemeenschap te ontwikkelen die zowel door Vlaanderen als Wallonië ten volle moet gerespecteerd worden. Indien vooral Vlaanderen dit niet beseft, dreigt het Brussel te verliezen. Misschien zijn sommigen daar in Vlaanderen op uit, het is een bijzonder slecht idee Brussel los te laten.

De denkoefeningen over de Belgische staatsstructuur zijn al zo oud als het land zelf. Opeenvolgende staatsvormingen waren nodig om het Belgisch fabriekje draaiende te houden. Maar de nv België werd een doolhof waarvan de onoverzichtelijke tentakels almaar bleven woekeren.

De nieuwe staatsvorm mag niet door de ene of de andere partij worden opgedrongen, anders loop het van in het begin al fout. Wat er uit de besprekingen tussen Vlamingen en Walen komt, moet op democratische wijze, dus in het parlement, ja ook in de deelparlementen, en niet aan een onderhandelings-tafel, beslist worden. Het is niet omdat een partij de totale splitsing wil, dat dit ook kan opgedrongen worden. De toekomst van België zal altijd de weg van de consensus moeten volgen. Wie wat anders in gedachten heeft, is van slechte wil en heeft andere bedoelingen in het achterhoofd. ■

Vlak voor de kerstvakantie heeft Brussels minister **Sven Gatz** zijn visie op meertaligheid uit de doeken gedaan. Hij wil elke Brusselaar op z'n 18de minstens drietalig maken.

“Een taal meer maakt iedereen en de hele stad sterker”

Het Brussels Gewest, een grootstad van 1,2 miljoen inwoners op nauwelijks 162 km², is na Dubai de meest diverse stad ter wereld, met mensen van 180 nationaliteiten die meer dan 100 verschillende talen spreken.

Al tijdens de verkiezingscampagne pleitte u ervoor om elke Brusselaar op z'n 18de drietalig te maken. Nu mag u het proberen!

Sven Gatz: “Ja! En dat vind ik geweldig. Tijdens de onderhandelingen ben ik erin gelukt mijn coalitiepartners achter de promotie van meertaligheid te scharen. Er is ook nood aan. Ik ben ervan overtuigd dat elke taal meer, een mens sterker maakt. En dat zo ook heel de stad beter wordt.”

Hoe maakt een taal meer een mens sterker?

“Meer talen kennen is een extra troef om een job te vinden. Uit cijfers van Actiris, de Brusselse tegenhanger van de VDAB, blijkt dat van alle vacatures in Brussel 53% de kennis vereist van 2 of 3 talen en 80% van het Nederlands en het Frans. Een taal meer geeft je bovendien de kans om meer mensen te leren kennen, open te staan voor wat hen bezighoudt. Dat is gewoon boeiend. In Brussel laat de kennis van het Frans, het Nederlands en het Engels, de meest gesproken talen, toe dat de meeste bewoners met elkaar kunnen communiceren. Dat maakt het leven aangenamer en zorgt er voor dat mensen een groter netwerk krijgen: ze kunnen vrienden maken, meedoen aan initiatieven in hun wijk of op de school van hun kinderen. Ze zullen zich ook sneller thuis voelen in sportclubs of verenigingen. Kortom, ze worden betrokken burgers bij de buurt en de stad. Hún stad.”

Maar willen de Brusselaars wel meertalig worden?

Sven Gatz, de eerste minister voor de Promotie van meertaligheid

“Onderzoek leert dat een ruime meerderheid van de Brusselaars één of andere vorm van meertalig onderwijs steunt en beseft dat talenkennis essentieel is om een job te vinden. En 70% van de Brusselaars ziet meertaligheid als een essentieel deel van de Brusselse identiteit. In Brussel is zelfs 90% voorstander van tweetalig lager onderwijs.”

Wat zijn je concrete plannen om Brussel meertalig te maken?

“Eerst en vooral zal ik in kaart brengen wat er al bestaat rond meertaligheid: welke organisaties en initiatieven zijn ermee bezig? Zij zijn immers mijn beste ambassadeurs.

Vervolgens zullen we een Raad voor Meertaligheid samenstellen, een overkoepelend orgaan met deskundigen en veldwerkers. Natuurlijk betrekken we ook de scholen en onderwijsinstellingen. We zullen de investeringen in de tweetalige lerarenopleiding verder zetten. En ik wil ook overleggen met mijn Vlaamse en Franstalige collega's om uitwisselingen te stimuleren tussen Nederlandstalige en Franstalige leerkrachten. Verder versterken we het aanbod aan taallessen voor werkzoekenden en zullen we waar we dat maar kunnen, het meertalig imago van de hoofdstad van Europa in de verf zetten.” ■

#omdat het 2020 wordt en meer

Het Liberaal Vlaams Verbond organiseerde in december een debat dat geafficheerd werd als “Tijd voor een nieuw feminisme? De tweespalt tussen ideologie en Darwin”. Vertrekpunt voor het debat was het nieuwe boek van gekend Darwiniste Dr. Griet Vandermassen.

door Aviva Dierckx

“Omdat het 2019 is” is het afgelopen jaar ingezet als hashtag om aan te tonen welke onrechtvaardigheden er vanzelfsprekend en normaal al weggewerkt werden in de behandeling van vrouwen en mannen, of om net aan te kaarten wat er helaas nog steeds, al zijn we dan al zo ver in de jaartelling, aangeklaagd kan worden.

Eén van de liberale ministers, Alexander De Croo, schreef recent nog een boek over de weg die nog te gaan is. De meeste mensen zijn mee op dié piste.

Maar er is een andere, en het LVV koos ervoor om die even aan u voor te stellen: het Darwin-feminisme, hier voorgesteld als een nieuw feminisme.

Darwin-feminisme

Zijn verschillen tussen mannen en vrouwen het resultaat van conditionering (“On ne nait pas femme, on le devient” zoals Simone de Beauvoir het stelde), of zijn ze biologisch-evolutionair van aard? Het laatste dus, volgens **Griet Vandermassen** van UGent. Daarover schreef zij reeds twee boeken: ‘Darwin voor Dames’ en ‘Dames voor Darwin’. Daarin klaagt zij onder meer aan dat feministen het een groot taboe vinden,

dit idee dat sekseverschillen een biologische oorsprong hebben, en ze schuwt ook straffe taal niet: feministen lijden aan ideologische blindheid als ze nog aanhangers blijven van Simone De Beauvoir en overweldigend wetenschappelijk bewijs uit biologische hoek negeren.

Daarover gaat het gesprek: zijn maatschappelijke ongelijkheden tussen mannen en vrouwen (glazen plafond, loonkloof, ...) vooral gevolg van discriminatie en achterstelling? Zijn ze te verklaren door biologische verschillen tussen de seksen?

Volgens LVV-bestuurslid en moderator van het debat **Thibault Viaene** is de vraag fundamenteel en dient ze de liberale beweging aan het denken te zetten: “Met behulp van wetenschap en een dosis gezond verstand moeten we - vind ik persoonlijk - vaker de wereld aanvaarden zoals hij is. Niet altijd uitgaan van grote krachtmetingen en confrontaties, maar het alledaagse leven voor vrouwen én mannen stapsgewijs, beetje bij beetje beter te maken, zonder hopeloos op zoek te gaan naar nieuwe gevechten en politieke relevantie. We moeten vermijden de nieuwe barricaden te bemannen als de revolutie al voorbij is. Anders verliezen we onze basiswaarden uit het oog, het liberaal-humanistisch Verlichtingsdenken dat burgerschap schraagt op grond van het mens-zijn, en niet op het behoren tot een bepaalde be-

langengroep”. Daarmee is de toon gezet.

Praktijk en theorie

De toon is gezet, maar het lied is nog niet gezongen. Ook in het panel: psychologe/seksuologe en Open Vld-kamerlid **Goedele Liekens** en kersvers Jong VLD-voorzitter **Tess Minnens**, beiden niet op hun feministisch mondje gevallen, en tegenover academisch groot gelijk en ijzige kalmte van Darwiniste Griet Vandermassen is dat nodig. Goedele Liekens brengt een extra troef in de discussie: als goodwill-ambassadeur voor het Bevolkingsfonds van de Verenigde Naties is ze vooral in de weer voor reproductieve gezondheid van vrouwen in ontwikkelingslanden en iemand die feminisme in de praktijk brengt. Die praktijkstem is belangrijk in de discussie. “Er is geen enkel bezwaar tegen een wetenschappelijke benadering en ook niet in het verzinnen van termen en kaders (intersectionalisme, Darwin-feminisme, ...) maar als het er op aankomt is er geen nieuw en oud feminisme, geen tweespalt, gaat het er alleen over dat er nog heel wat onrechtvaardigheden zijn, en dat het er minder toe doet hoe die er gekomen zijn dan hoe we die kunnen wegwerken.”

Tess Minnens ziet dat ook wel zo: “Feminisme is vandaag nog altijd broodnodig.

Tess Minnens, Goedele Liekens, Griet Vandermassen en Thibault Viaene.

Men denkt soms dat de strijd gestreden is en feministen irrelevant zijn, maar als jonge vrouw stoot ik me nog dagelijks aan ongelijkheden.”

Wetenschap

Wie nu nog ontkent dat onze psychologie seksueel gedifferentieerd is en dat de kenmerken van vrouwen en mannen tijdens de evolutie van onze soort werden gevormd, ontkent het licht van de zon, herhaalt Griet Vandermassen, anno 2019 moet iedereen beseffen dat sociologie en psychologie compatibel moeten gemaakt worden met de kennis over biologie en evolutie. Niet dat ze wil dat dit laatste misbruikt wordt om traditionele sekserollen te verdedigen. Het opnemen van evolutie in het hele plaatje dient om het gedrag te verklaren, niet om te bepalen hoe we moeten denken of handelen. Maar er zijn wel grenzen aan de maakbaarheid van de mens, volgens haar, en beleidsmakers kunnen daar maar beter rekening mee houden, dat hebben heel wat utopische samenlevingen in het verleden niét gedaan (zoals communes) en zijn daarom ten onder gegaan. Ze

verwijst bijvoorbeeld ook naar het verlangen van vrouwen om bij hun jonge kinderen te zijn, versus de meer dan lichte dwang naar een carrière voor vrouwen.

Griet Vandermassen blijft vooral bij als een wetenschapper die de vraag stelt of wetenschap politiek progressief moet zijn, ze ziet dat toch vaak politieke overtuigingen mee bepalen welke theorieën ‘geldig’ zijn, zeker als het gaat over man/vrouw in de samenleving, en ze doet de hele sociaal-constructivistisme over mannelijkheid en vrouwelijkheid af als een theorie die op drijfzand berust.

Beste mensen, moeten we het echt nù beslechten? Ja, er is een heleboel nieuw onderzoek, en iedere dag kan er wel opnieuw iets bewezen worden, maar ook op de schop gaan. We hebben nog lang niet alle puzzelstukjes, kijk bijvoorbeeld naar de hele ‘ik ben mijn brein’ discussie, en ook de ‘alles is genetisch te verklaren’ hype. Zelfs wetenschap is niet eeuwig en heilig, wetenschappers nog veel minder, en nog stukken minder de mensen die zich van wetenschap

bedienen voor hun eigen grote gelijk. Niet àlle feministen wijzen àlle biologie af, en niet àlle wetenschappers gaan Simone de Beauvoir bij het oud vuil zetten.

Misschien kunnen we het er alvast over eens raken er geen énkél excuus is, evolutionair of anders, om van mannen de norm en vrouwen de uitzondering te maken.

2020

Het vraagteken achter de debatstelling “tijd voor een nieuw feminisme?” brengt ook de vraag mee of we anno nu niet eens een andere term moeten verzinnen voor feminisme, aangezien er toch ook zoveel misvattingen over bestaan, zoveel verschillende definities en strekkingen zijn, zoveel mensen zich nooit feminist hebben durven noemen, aangezien de term zo ‘geladen’ is, zo beperkt, zo weinig verbindend, enz. Hahaha, goed geprobeerd mannen! Al die dingen zou je ook over liberalisme kunnen zeggen. Gaan we dan ook voorstellen daar een nieuw woord voor te vinden? Laat vallen.

“Feminisme is vandaag veel meer dan enkel de vrouw-mandiscussie. Het beslaat de volledige genderongelijkheden, en de weerstand tegenover de lgbtq+-community. Eigenlijk slaat het vandaag op de strijd tegen iedereen die in vraag stelt of elke mens zijn identiteit mag en kan invullen,” zegt Tess Minnens. Dat lijkt me een wijs en liberaal besluit. Het maakt ook meteen duidelijk hoe we geen tweespalt hoeven toe te dichten aan het feministisch verleden en nog veel minder er een nieuwe in het leven roepen, het feminisme is elastisch genoeg voor complementaire en zelfs tegengestelde invullingen en vele handen aan de ploeg. Laat duizend feministische bloemen bloeien #omdathet-2020wordt en meer, en als we maar vooruitgaan. De revolutie is nog niet gestreden, dus laat vooral de barricaden ook nog staan. Goedele en vele andere liberalen staan er op! ■

De drie levens van 'Stevy' Davignon

Etienne Davignon (87), de immer pijprokende burggraaf, schreef zijn autobiografie. Je mag het geen memoires noemen, maar 'De drie levens van Etienne Davignon' leest als een trein. Het geeft een mooie inkijk in het leven van iemand uit de coulissen van de Belgische macht.

Davignon werd in het Hongaarse Boedapest geboren en daar gaf zijn vader Jacques hem de naam Etienne. Maar de Belgische beau monde kent Etienne natuurlijk beter als "Stevy". Hoe komt dat? Zijn Engelse nanny kon 'Etienne' niet uitspreken. Daarom werd het maar 'Stevy'. Davignon heeft een opmerkelijk parcours achter de rug van diplomaat, Eurocommissaris en bankier. Hij blijft er heel nuchter bij: "Eigenlijk kun je bijna niets alleen doen in het leven, ik ben nergens fier op want het waren de omstandigheden die ervoor hebben gezorgd dat ik kon doen wat ik heb gedaan."

De robijnen van Göring

'Stevy' is een telg uit een diplomatenfamilie. Zijn grootvader was minister van Buitenlandse Zaken. Zijn vader Jacques werd in 1936 ambassadeur in nazi-Duitsland. De kleine Davignon was vier jaar en ontmoette er zowat de hele nazitop uit die tijd. "Ik zag Göring in zijn witte uniform, met zijn robij-

nen, dat trok me wel aan." Vader Davignon moest bij de Duitse inval in België in mei '40 terug naar België. Stevy vertrok met zijn moeder en nog een broer naar Zwitserland. Vader was normaal ambassadeur in Londen geworden, maar de lokroep van Leopold III was sterker en Jacques Davignon werd raadgever van de koning. Zo was hij met de koning mee op de thee bij Hitler. Een fatale vergissing, zo vindt Etienne Davignon vandaag. "Hij had moeten inzetten op het winnen van de oorlog en naar Londen moeten uitwijken." Vader Davignon hield er na de oorlog een depressie aan over, werd uit de diplomatie gezet, pas 50 jaar oud...

Europees commissaris

Na humaniorastudies bij de Benediktijnen in Maredsous en zijn studies rechten in Leuven kwam hij, na een stage op buitenlandse zaken in de Congo-afdeling, terecht op het kabinet van de socialistische minister van Buitenlandse Zaken Paul-Henri Spaak. Daar schopte hij het zelfs tot kabinetschef. Zijn opvolger, de PSC'er Pierre Harmel, nam Davignon gewoon over. In die functie kwam hij in contact met figuren als de Sovjetleider Breznev en de Amerikaanse minister Henry Kissinger. Ooit speelde hij tolk in het Witte Huis voor president Kennedy en zijn minister. Zijn verhalen over de Congolese onafhankelijkheidsstrijd zijn zeer de moeite waard. Over de zaak van de vermoorde Congolese leider Patrice Lumumba vernemen we niets nieuws.

Zijn grote carrière begon pas in de jaren zeventig toen Leo Tindemans hem op 46-jarige leeftijd commissaris in de Europese Commissie (1977-1981) maakte. "Tindemans was heel intelligent, maar onrustig en argwanend."

Hij kreeg als taak de oude industrieën te herstructureren.

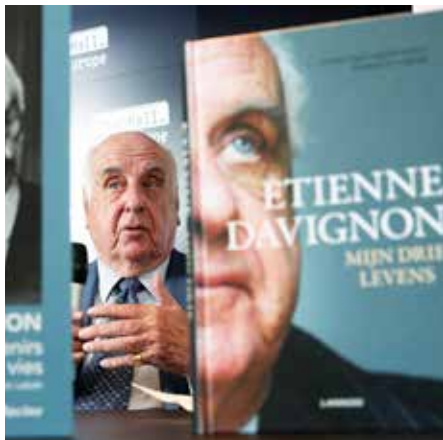
In 1988 werd hij voorzitter van de Generale Maatschappij van België. In die functie had hij een belangrijk aandeel in de herstructureringen van de Waals staalindustrie en Tractebel. Na het faillissement van Sabena in 2001 richtte Davignon samen met Maurice Lippens een nieuwe luchtvaartmaatschappij op. Toen toenmalig premier Guy Verhofstadt hem vroeg een nieuwe maatschappij op te richten, antwoordde Davignon: "Guy, ik mag je graag, maar je bent op je hoofd gevallen." Davignon schrijft heel lovend over Verhofstadt: "Hij heeft me geleerd dat je niemand kunt overtuigen als je zelf niet enthousiast bent."

In 2004 werd hij minister van Staat, in 2017 kreeg hij de titel van graaf, overdraagbaar op al zijn nakomelingen.

Davignon wijdt een stuk van zijn boek aan de toekomst van België: "Het is duidelijk dat vandaag geen meerderheid voorstander is van een splitsing."

Eerste boek

Het boek bevat voor het overige geen onthullingen, maar wel tal van prettige anekdotes. Vooral over de overname van de Generale Bank door Fortis in 1998 waar hij volgens ons iets te snel over gaat. Al bij al is het een bijzonder boek dat met een onbevengend blik de recente Belgische en internationale geschiedenis door de ogen van een hoofdrolspeler belicht. De "drie levens" werd bijeengeschreven door de Franstalige journalist Maroun Labaki. Merkwaardig is dit het eerste boek van Davignon dat hij dan ook aan zijn kinderen en kleinkinderen heeft opgedragen. – B.C.

Etienne Davignon, Mijn drie levens, Herinneringen opgetekend door Maroun Labaki, Lannoo, Tielt, 2019, 248 blz., 25,99 euro.

Paars-Groen, paars-geel? De Vlaamse liberalen werden de voorbije weken van links naar rechts gegooid. Het liberalisme in Vlaanderen dreigt het slachtoffer te worden van ideologisch gehakketak en persoonlijke aspiraties. Door de vorming van een federale regering is het liberale kamp verdeeld in links en rechts. Een explosieve situatie voor de partij.

Liberalisme: links of rechts?

door Mark Bienstman
mbienstman@hotmail.com

Concreet rijst de vraag welke vleugel binnen de liberale partij het zwaarst moet doorwegen: de rechter- of de linkervleugel? Strikt genomen kent het liberalisme géén “vleugels”. De ideologie is één en ondeelbaar. Maar in de praktijk bestaat er een brede waaier aan problemen waar een potentiële beleidspartij zich moet over uitspreken. Eender welke regeringsvorming zal altijd gebaseerd zijn op het sluiten van compromissen.

Een keuze maken

Men zal, gewild of ongewild, toch een keuze moeten maken: willen de liberalen eerder meewerken aan een regering die zich vooral focust op de (hard) werkende bevolking, aan een regering die streeft naar een afgeslankte overheid en vooral de zelfredzaamheid van die bevolking aanspreekt? Of stapt men liever in een project waar men ook oog heeft voor het begrip solidariteit. Een project waar men beseft dat niet alle medeburgers bij de start, maar ook onderweg tijdens hun loopbaan, niet altijd dezelfde kansen krijgen. Een project waarbij men beseft dat een grote reeks fundamentele

problemen (zowel economisch, maar ook op gebied van klimaat, veiligheid, migratie...) al lang niet meer binnen de context van een (kleine) natiestaat kunnen worden opgelost, maar precies internationale samenwerking (en solidariteit) vereisen?

Afgezien van deze inhoudelijk-ideologische vragen, zijn er ook nog de louter electorale overwegingen: gaat men “rechts” dan moet men vissen in een steeds kleiner wordende (maar reeds over-beviste) vijver van economisch actieven; gaat men “links” dan kan men een veel breder en dieper potentieel aanspreken.

Sociaal en efficiënt

Wil dit zeggen dat de liberalen “potverteer-

ders” moeten worden zoals sommige (extreem) linkse krachten nu blijkbaar voorstellen? Zeker niet: de originele (en wervende) boodschap van de liberalen moet zijn: een sociaal beleid kan perfect samengaan met een efficiënt en selectief beleid, zodat er nog meer kan gegeven worden aan zij die echt in noodsituaties zitten, maar minder aan breed uitgesmeerde “frivoliteiten” die voor de begunstigde in feite niet het verschil uitmaken; zorgen voor een overheid die meer (en vooral) haar rol als scheidsrechter vervult en niet langer probeert zelf mee te spelen; een overheid die vooraf (en eerlijk) aangeeft dat elke “vraag” van de burger de inzet van (schaarse) middelen vereist en dat er dus op een transparante wijze keuzes zullen moeten worden gemaakt, zowel aan de uitgangzijde maar ook, en in dezelfde mate, aan de inkomstzijde. “There is no such a thing as a free lunch”.

Het liberalisme is een rijke en geschakeerde ideologie die tussen de uitersten van links en rechts een gulden middenweg en een “warm” compromis kan aanreiken. Als men dit van bij het begin duidelijk en eerlijk communiceert en onderweg rigoureuus zijn koers aanhoudt, zal dat op het einde ook electoraal renderen. ■

De Maltese Valk

In 1530 schonk Karel V, geboren in Gent maar intussen koning van het Spaanse Rijk, de eilanden Malta en Gozo, en de Libische stad Tripoli voor eeuwig aan de Johannieten-orde. In ruil voor één valk per jaar, als symbolisch tribuut om zijn gezag te bevestigen. De Maltese Valk staat vandaag symbool voor de schandalen in deze Europese lidstaat.

door Lukas De Vos

De Maltese valk zou furore maken na de publikatie van *The Maltese Falcon*, nu 90 jaar geleden, door thrillerschrijver Dashiell Hammett. Het boek werd namelijk vrijwel onmiddellijk verfilmd door Ray de Ruth in 1931, maar werd wereldberoemd door de verfilming van John Huston tien jaar later. De film legde de basis voor de roemrijke loopbaan van Humphrey Bogart. Maar vandaag heeft het boek een bijna omineuze bijklank gekregen, omdat het precies ontrafelt welke schandalen zich vandaag afspelen in de Europese lidstaat Malta.

Corruptie en afpersing

Het boek is namelijk het bijna ongeloofwaardige verhaal van drie buitennissige misdadigers, tuk op geld en rijkdom, en gedreven door corruptie en afpersing. De rijkdom toen was de Maltese Valk, een beeld rijkelijk ingelegd met goud en edelstenen. De chantage gebeurde met geweld en een internationaal netwerk, want als de drie op het einde vaststellen dat ze bedrogen zijn, trekken ze zich terug naar Voor-Azië. Intussen is de grootste misdaad, een moord, gepleegd door een geslepen dame van de wereld (Mary Astor in de film), die haar gerechte lot niet zal ontlopen.

Moord op journaliste

U herkent de plot. Het is net wat zich al enkele jaren voordoet op Malta, na de moord op onderzoeksjournaliste Daphne Caruana Galizia. Ze stond op het punt de schامتeloze corruptie binnen de Labourregering wereldkundig te maken, waarop de in paniek geraakte hoofdrolspelers haar auto met semtex lieten opblazen op 18 oktober 2017. Elke maand als ik naar Straatsburg ga voor de zitting van het Europees Parlement word ik herinnerd aan die schanddaad. De perszaal is namelijk uit eerbetoon naar Caruana genoemd, haar foto hangt uitvergroot naast de toegangsdeur beneden. Ze wijst elke journalist op de taak én de gevaren van onafhankelijke verslaggeving.

Maar haar dood blijft niet zonder gevolgen. De politie is wakker geschud, en ondanks afdreigingen en politieke manoeuvres is een schokgolf gegaan door de leidende klasse en de Labourpartij die al zes jaar aan het bewind is. Op 12 januari zal eerste minister Joseph Muscat opstappen en zich laten vervangen de nieuwe partijleider. Dat wordt ofwel de huidige ondervoorzitter, Chris Fearne, of zijn uitdager, parlementslid Robert Abela. Of de regering dit schandaal eigenlijk kan overleven is zeer de vraag. De dood van Caruana heeft alleen maar een complete maffiapolitiek blootgelegd, die de

nationalistische oppositie van Adrian Delia ten volle zal willen uitbuiten. Half december heeft hij een plan ontvouwd om voor eens en voor altijd korte metten te maken met een al lang aanslepende wanpraktijken.

Dorpspolitiek

Daar komt bij dat het land sterk onderhevig is aan dorpspolitiek. Iedereen kent iedereen, het land telt maar 420.000 inwoners. Eén scheef woord, één burenruzie, kan de politieke voorkeur van al die kleine gemeenschappen doen omslaan in het de facto tweepartijensysteem. Ik herinner me nog hoe uit antipolitieke overwegingen in een dorpje de "Beatle" werd gekozen, een apolitieke nitwit, die toiletten schuurde, en onverwacht een meerderheid haalde. De man zat helemaal in de olie, ik heb geen zinnig woord uit hem kunnen halen (zijn Engels was ook zo goed als onbestaande). Maar ik heb veel gedronken.

Maar als het erop aan komt, speelt de onderhuidse economie een grotere rol dan de wettelijke. Wat Caruana nu opgroeef was maar het topje van de ijsberg: de onderhandse verkoop van een derde (onnodige) centrale van Electrogas om zwarte geldstromen vanuit Dubai en Azerbeidjan wit te wassen, met een aardige stuiver voor de tussenpersonen. In de eerste plaats kabinetchef Keith

Schembri van de eerste minister, en de oligarch voor wie hij reed, Yorgen Fenech. Fenech is de eigenaar van de schimmige firma 17Black, na onthullingen van Caruana snel herdoopt in Wings Development. De zetel van dat bedrijf is gevestigd in de Verenigde Arabische Emiraten. Bij het onderzoek naar de aandeelhouders kwam ook de naam van premier Muscat bovendien. Die ontkent. Schembri had bovendien twee ministers en een voormalig Europees Commissaris van Volksgezondheid betrokken bij het vieze zaakje, die intussen ontslag hebben genomen (maar – nog – niet vervolgd worden): Konrad Mizzi van toerisme, oud-vicepremier Louis Grech, en John Dalli wiens wandel door het Europese fraudebestrijdingsagentschap OLAF werd uitgebeeld. Fenech had drie handlangers ingehuurd om voor 150.000 euro de aanslag te plegen. Toen het hem te heet onder de voeten werd, trachtte hij met zijn jacht op 21 november te vluchten, maar hij werd door de kustwacht onderschept. Schembri nam ontslag op 26 november.

Lakse houding gerecht

De achilleshiel van elk gerechtelijk onderzoek is de lakse houding van Malta tegenover offshore vestigingen en betalingen. Bleef het daar maar toe beperkt. Maar er is een structurele corruptie die al jarenlang de hand boven het hoofd gehouden wordt. Liefst 60 % van de bedrijfsleiders op Malta geeft aan dat hun eiland vergeven is van onfrisse praktijken. Dat gaat van eenvoudige dingen als het tegenhouden van de Europese vogelrichtlijn (de vogelaars aan de steile kusten zijn niet van plan hun hobby op te geven) tot verwerpelijke praktijken zoals het verlenen van Maltese paspoorten aan Russische, Chinese, Arabische en andere rijkelui in ruil voor investeringen. Voor 900.000 euro kun je de nationaliteit kopen. Witwassen van geld uit smokkelhandel en onderhandse overeenkomsten is meer dan een plaag. Banken zijn onbetrouwbaar geworden, niet voor niets heeft de ECB een doorlichting geëist van de Bank of Valletta.

Begin december waren er in Malta nog protesten tegen de moord op de journaliste Daphne Caruana Galizia.

Bij onderzoeken naar corruptie kwam ook de naam van premier Muscat bovendien.

Het Europees Parlement stuurde een onderzoekscommissie naar Malta.

En de vastgoedsector is al helemaal knudde. Helemaal schokkend is de deal over het Vitals ziekenhuis. Dat gaat 2 miljard euro wegsluizen, maar niemand weet wie de eigenaars van Vitals zijn. De casinowetgeving is een lachertje. De BTW op luxe goederen een grap.

Gebeurt er dan niets tegen die zwarte economie? Toch wel. Zopas zijn dertig online gokkantoren op de zwarte lijst gezet. Hun licentie is ingetrokken, nadat het Italiaanse gerecht vertakkingen had ontdekt naar Oostenrijk, Roemenië en Italië zelf. Enkele tientallen verdachten zijn ingerekend, Andere Europese lidstaten hebben het Maltese systeem ondergraven door eigen goklicenties toe te kennen, zoals in België. Het Europees Parlement – dat een onderzoekscommissie naar Malta stuurde met onder meer Assita Kanko van ECR – wil komaf maken met de paspoortenhandel.

Grote schoonmaak

Daarmee wankelen de grondvesten van Malta zoals het nu nog is. De Partit Laburista wil snel werk maken van een opener en eerlijker politiek, zegt Fearnie, hoewel hij van “een dolkstoot in de rug door onze eigen mensen” spreekt. De Partit Nazzjonalista ruikt bloed. Vervelend is alleen dat Richard Cachia, de vroegere kabinetchef van oud-president Fenech Adami, en vooral de zoon van oudpremier Lawrence Gonzi, twee nationalisten, blijkbaar ook boter op hun hoofd hebben. Malta is nu vooral bang dat de EU werk zal maken van een vervolging op grond van artikel 7 van het Europees Verdrag. Dat is al opgestart tegen Polen en Hongarije. Inbreuken tegen de rechtsstaat kunnen leiden tot schorsing of inhouding van gelden. Daarvoor is Malta als de dood. Adrian Delia mag dan stoer zeggen: stop die linkse slogan “Malta Taghna Lkoll” (Malta is van ons allemaal), en ga voor “Malta Ahn Lkoll” (Malta zijn wij allemaal). De grote schoonmaak zal niettemin een zware aardshok vergen. Een valk zal niet volstaan om dat te bekostigen. ■

De dag dat de commissaris weende

Roman van Christian De Coninck

Sinds 2007 schrijft commissaris en woordvoerder bij de Politie Brussel Hoofdstad Christian De Coninck (°1960) succesrijke politieromans. Op 22 maart 2016 is hij van dienst op het moment van de aanslagen in Brussel, het metrostation Maalbeek en Zaventem.

door John Rijpens

Hij moet de pers te woord staan. Op de plaats van de aanslagen wordt hij geconfronteerd met een oorlogsgebied. Enkele maanden later krijgt De Coninck problemen die hij niet kan thuisbrengen en die verergeren. De diagnose wordt snel gesteld: PTSS, posttraumatische stressstoornis. De Coninck kan moeilijk omgaan met dit verdict: hij de stoere flik, geveld door een mysterieuze aandoening. Hij komt in een neerwaartse spiraal terecht en kan die niet keren.

Op de eerste rij

Hij, die het schrijven niet kan laten, ziet slechts één oplossing: een boek schrijven over zijn ervaringen die bewuste dag. Het verschijnt dit jaar met als alleszeggende titel 'Die dag heeft Brussel geweend (en ik ook)', een verslag als het ware vanop de eerste rij over de aanslagen in Brussel, door de ogen van een politiemann. Hij beschrijft heel realistisch de gebeurtenissen, maar vertelt ook hoe die zijn professionele en persoonlijke leven hebben getekend.

Een politiecommissaris die politieromans schrijft is geen vreemde eend in de bijt. Christian De Coninck is met zijn dit jaar verschenen 'Ze noemden hem God' aan zijn zeventiende boek toe. Met, uiteraard, een hoofdcommissaris, Stijn Goris, diensthoofd van de grootste recherche van het land en

zijn assistent Stef Pauwels als de blikvangers. Een alles vernielende brand in een hotel in het centrum van Brussel zorgt voor paniek. De kans dat de brand overslaat op het oude stadsdeel is reëel. Een hotelgast slaagt erin via de gevel te ontsnappen, al maakt hij een zware val. Voor een andere hotelgast komt alle hulp te laat.

Snel staat vast dat de brand is aangestoken. Goris en Pauwels onderzoeken de zaak, maar worden met een vreselijk dilemma geconfronteerd.

Intussen komt op de cel verdwijningen de melding binnen dat een vrouw verdwenen is. Het blijkt geen eenmalig geval: zijn de vrouwen vrijwillig vertrokken of is er iets ernstiger aan de hand? Voor Goris en zijn team tikt de klok. Kunnen ze de verdwijningen stoppen?

Thuis moet Goris bovendien het hoofd bie-

den aan een hevig puberende zoon. Op alle vlakken staat hij onder druk.

'Ze noemden hem God' is opnieuw een beklijvende misdaadroman van Christian De Coninck. Net als zijn vorige politieroman 'Bloedvlag' met een verbijsterende intrige. Sommige recensenten noemden het een 'echte Vlaamse detectiveroman', met gedetailleerde aandacht voor alles wat er wordt gegeten en drankgebruik. In Nederland stoort men zich aan 'lekkere Vlaamse sfeer' en Vlaamse woordenschat als 'cra-puul', 'miljaar' en 'nondedjuu'. Je hoeft als lezer Brussel niet door en door te kennen om Brussel als decor een rol te laten spelen en ervan te genieten.

Golf

Wat wel vaker voorkomt bij De Coninck is dat de psychologie op een bescheiden pitje staat, waardoor het actie-element en de dialogen extra zwaar doorwegen.

Het is evident dat Christian De Coninck met de jaren gegroeid is als misdaadauteur in vergelijking met zijn 'De Mallorca-erfenis' waarin hij zijn flikken Goris en Pauwels op vakantie stuurde naar Mallorca om hen daar te leren golfen. ■

Christian De Coninck, Die dag heeft Brussel geweend (en ik ook), Houtekiet, Antwerpen, 2019, 176 blz., 19,90 euro.

Christian De Coninck, Ze noemden hem God, Houtekiet, Antwerpen, 2019, 319 blz., 19,90 euro.

Op 21 oktober trok Canada naar de stembus om zijn federaal Huis te verkiezen met 338 leden, gelegen op "Parliament Hill" te Ottawa.

Canada met minderheidsregering

Prof. Herman Matthijs
(VUB & UGent)

De liberalen blijven met premier Justin Trudeau de nummer één met 157 zetels en dat is een verlies van 27 zetels in vergelijking met de verkiezingen van 2015! Daardoor zijn de liberalen hun absolute meerderheid kwijt in het Huis. Zij behalen 5,9 miljoen stemmen of 33% der stemmen. De grote uitdager zijn de conservatieven met Albert Scheer. Zij komen uit op 121 zetels (+22) en 6,1 miljoen stemmen of 34,3% der stemmen. Hier ziet men het effect van de kiesdistricten, dat hier duidelijk de liberalen heeft bevoordeeld. Met ruim 200.000 stemmen minder behalen de liberalen een pak meer zetels dan de conservatieven. Een pad in de electorale korf van de conservatieven is de afscheuring. Inderdaad de 'people's party' met Bernier heeft 1,6% gehaald en 280.000 stemmen. Dat heeft geen verkozenen opgeleverd, doch het heeft de moederpartij wel zetels gekost. Met deze uitslag rijzen er ook vragen bij de politieke toekomst van Scheer als partijleider. Uiteindelijk is hij er niet in geslaagd om Trudeau te verdrijven van de macht.

Voor het Franstalige 'BQ' (Bloc Québécois) is dit de verkiezing van de federale terugkeer. Zij worden de nummer drie met 32 zetels (+22) en goed voor 1,3 miljoen stemmen in hun Québec! Daarmee is de staats-hervorming 'back in town' op 'Parliament Hill' en daarover is hun voorzitter Blanchet meer dan duidelijk. De sociaaldemocraten (NDP) halen wel 2,8 miljoen stemmen, maar in zetels zakt men naar 24(-20). De politieke toekomst van partijleider Singh is meer dan twijfelachtig. De groenen halen wel 1,1 miljoen stemmen, doch als gevolg van het districtenstelsel is dat maar goed voor 3 ze-

tels (+2). Uiteindelijk is er ook één onafhankelijke verkozen.

Provincies

Als men de Canadese deelstaten overloopt qua resultaat dan geeft dit een zeer verschillend beeld over de macht van de partijen. In de drie noordelijke gebieden behalen de liberalen zetel in het westelijke Yukon en het 'New West Territory'. De NDP (New Democratic party) behaalt de zetel in het oostelijke Nunavut. De NDP krijgt overal klappen en opvallend in hun bastion 'British Columbia'. Daar zakt de partij naar 11 zetels, evenveel dan de liberalen. Maar het zijn de conservatieven die hier 17 van de 42 binnen halen. De drie landbouw- en olie staten blijven conservatief, dat illustreert de zetelverdeling: 33 op 34 zetels in Alberta, alle 14 in Saskatchewan en 7 op 14 in Manitoba. In 2016 behaalden de conservatieven de absolute meerderheid in het statelijke bestuur van de belangrijkste provincie Ontario. Maar haalt hier Trudeau de overhand, in deze deels tweetalige provincie, met 79 op 121 zetels voor het Huis. De conservatieven dienen zich tevreden te

stellen met 36 zetels. Het 'BQ' triomfeert in hun Québec met 32 zetels op 88. Maar de liberalen blijven ondanks dit alles de eerste partij met 35 verkozenen.

De liberalen behalen het overgrote deel van de zetels in vier Atlantische provincies (Nova Scotia: 10 van de 11, New Brunswick: 6 van de 10, Prince Edward: alle 4 en Newfoundland en Labrador: 6 op 7).

Coalitie

Op basis van deze uitslag is er geen liberale meerderheid meer in het Canadese Huis. Maar de andere partijen komen er ook niet. Met andere woorden de bal ligt bij Justin Trudeau. Deze laatste heeft al gekozen voor een minderheidsregering. Buiten het 'BQ' staan de andere partijen niet te springen voor nieuwe verkiezingen. Gezien de Canadese politieke geschiedenis houden dergelijke minderheidsregeringen het hooguit twee jaar uit. Twee zaken zijn op kortere termijn belangrijk, namelijk de 2020 verkiezingen in de belangrijkste provincie: Ontario alsook de toestand in Québec! Trudeau is verkozen in het kiesdistrict Papineau te Montréal en kan zich moeilijk een politieke oorlog veroorloven met zijn moederprovincie.

In ieder geval Justin Trudeau zal Canada verder besturen en dat betekent stabiliteit ten aanzien van ons met het CETA-akkoord alsook de NAVO. Want Canada is een onderbenutte handelspartner en is noodzakelijk voor onze militaire verdediging. Men mag niet vergeten dat het westelijk deel van Vlaanderen in 1944 is bevrijd door Canadese troepen. Maar met een moeilijke uitslag is er bijzonder snel een nieuwe regering te Ottawa. Onze politieke- en economische leiders hebben er alle belang bij om meer contacten te leggen met dit land van de 'Maple leaf flag' (Esdoornblad) oftewel: Canada! ■

De Canadese premier Trudeau bracht zijn stem uit.

Geachte LVV'er,

De “moeder van alle verkiezingen” heeft niet alleen de politieke kaart van het land door de shredder gehaald, maar ook de politieke actoren ei zo na vleugellam gemaakt.

Bij dit alles lijkt niemand zich overdreven veel zorgen te maken over het veelkoppige monster dat zich onder de onderhandelingstafel schuilhoudt: de belichaming van het objectieve feit dat België er sociaal-economisch niet al te goed aan toe is. Onze staatsschuld schurkt nog steeds tegen de 100% aan. De ene begroting na de andere gaat in het rood. Met een participatiegraad van amper 69% hoort de Belgische arbeidsmarkt bij de slechtste leerlingen van de Europese klas. Van elke 100 euro die in dit land door de belastingbetaler wordt verdiend, gaan méér dan 50 euro naar de overheid. Dit is een flink stuk méér dan in de ons omringende landen. Maar daar stopt de vergelijking niet: de gemiddelde Belg betaalt fors te veel voor zijn overheid en krijgt daar behoorlijk minder dienstverlening voor terug!

Het **LVV** heeft voor één keer geen politicus uitgenodigd op zijn **nieuwjaarsreceptie**. Wij schuiven de hete aardappel door naar econoom **Peter De Keyzer**, columnist bij **De Tijd** en managing director Growth Inc. Misschien heeft hij een liberaal recept om het land uit de socio-economische wurg-greep te halen. Kunnen we onze **noorderburen** niet achterna?

“Nood aan een rood-wit-blauwe coalitie”

Afspraak op **dinsdag 7 januari 2020 om 18u30** voor de

LVV-nieuwjaarsreceptie

Hotel NH Collection Brussel Centrum (Panoramazaal) - Adolphe Maxlaan 7 - 1000 Brussel

Graag aanmelden: 09/221 75 05 of info@hetlvv.be of carine.meyers@openvld.be

Met vriendelijke groeten en tot dan,

Clair Ysebaert, LVV voorzitter

Liberaal Vlaams Verbond vzw - Kramersplein 23 - 9000 Gent - Tel 09/221 75 05 - e-mail info@hetlvv.be